Paper Code – 3981

M.A. Sem – 3 Sanskrit (Old Course)

Mar-Jun - 2021

CC-301 :કાદંબરી મહાસ્વેતા વૃત્તાંત (Theory)

કુલ સમય :– ૬૦ મીનીટ **કુલ પ્રશ્નો : ૫૦** **વિદ્યાર્થીએ ટીક કરવાના પ્રશ્નો : ૩૫**

નોંધ : વિદ્યાર્થીએ માત્ર ૩૫ પ્રશ્નો જ ટીક કરવાના રહેશે. જો વધારે ટીક કરેલ હશે તો પ્રથમ ૩૫ પ્રશ્નો જ ગણતરીમાં લેવામાં આવશે.

(૧) કાદંબરીના કર્તાનું નામ શું છે ?
(A) બાણભટ્ટ (B) મયૂર (C) સુબંધુ (D) દંડી

(૨) તમારા અભ્યાસક્રમમાં કાદંબરીનો કયો વૃત્તાંત છે ?
(A) જાબાલિવૃત્તાંત (B) મનોરથપ્રભાનોવૃત્તાંત (C) મહાશ્વેતાવૃત્તાંત (D) પુલસ્ત્યવૃત્તાંત

(૩) મહાકવિ બાણના પિતાનું નામ શું હતું ?
(A) વિશ્વનાથ (B) મહીદત્ત (C) ચિત્રભાનુ (D) અહિદત્ત

(૪) બાણભટ્ટનો જન્મ કયા ગોત્રમાં થયો હતો ?
(A) યુગન્ધર (B) વાત્સ્યાયન (C) ગૌતમ (D) કાશ્યપ

(૫) નીચેનામાંથી કઇ કૃતિ બાણભટ્ટની છે ?
(A) સૂર્યશતક (B) પાર્વતીપરિણય (C) રત્નાવલી (D) વાસવદત્તા

(૬) કાદંબરીનું અધુરૂં કથાવસ્તુ કોણે પૂર્ણ કર્યું હતું ?
(A) પાશુપત (B) ભૂષણભટ્ટ (C) અચ્યુત (D) અર્થપતિ

(૭) કાદંબરી શબ્દનો અર્થ શું થાય છે ?
(A) સુરા (B) અમૃત (C) મધ (D) વિષ

(૮) કાદંબરીનો મુખ્ય રસ ક્યો છે ?
(A) હાસ્ય (B) કરુણ (C) શૃંગાર (D) વીર

(૯) મહાકવિ બાણની ગદ્યશૈલી કઇ છે ?
(A) પાંચાલી (B) વૈદર્ભી (C) ગૌડી (D) માગધી

(૧૦) મહાકવિ બાણના આશ્રયદાતા રાજાનું નામ શું હતું ?
(A) રાજ્યવર્ધન (B) પ્રભાકરવર્ધન (C) પ્રદ્યોતમહાસેન (D) હર્ષવર્ધન

(૧૧) કૃષ્ણદેવ તરફથી સંદેશો લઇને બાણ પાસે કોણ આવ્યું ?
(A) દુર્મુખ (B) મેખલક (C) કુરંગક (D) કેયૂરક

(૧૨) બાણભટ્ટના ગુરુનું નામ શું હતું ?
(A) ગૌતમ (B) દધીચિ (C) ભત્સુ (D) કણાદ

(૧૩) સંસ્કૃત સાહિત્યમાં ઐતિહાસિક ગદ્યકાવ્ય તરીકેનું સર્વપ્રથમ સન્માન કઇ કૃતિને પ્રાપ્ત થયું છે ?
(A) કાદંબરી (B) વાસવદત્તા (C) દશકુમારચરિત (D) હર્ષચરિત

(૧૪) કથાના પ્રકરણોને શું કહે છે ?
(A) પરિચ્છેદ (B) ઉલ્લાસ (C) લંબક (D) ઉચ્છવાસ

(૧૫) કાદંબરીની માતાનું નામ શું હતું ?
(A) યશોવતી (B) મદિરા (C) કુમુદિકા (D) પત્રલેખા

(૧૬) કાદંબરી કથાનો પ્રધાન નાયક કોણ છે ?
(A) વૈશમ્પાયન (B) પુંડરીક (C) કપિંજલ (D) ચંદ્રાપીડ

(૧૭) મહાકવિ બાણની ફોઇનું નામ શું હતું ?
(A) માલતી (B) પદ્માવતી (C) કુદનિકા (D) રાજ્યશ્રી

(૧૮) આખ્યાયિકાનું કથાવસ્તુ કેવુ હોય છે ?
(A) કવિકલ્પિત (B) ઐતિહાસિક (C) સત્યઘટના પર આધારિત (D) મૌલિક

(૧૯) કાદંબરીમાં બાણભટ્ટે કયા અલંકારનો વિપુલ પ્રમાણમાં ઉપયોગ કર્યો છે ?
(A) ઉપમા (B) શ્લેષ (C) રૂપક (D) ઉત્પ્રેક્ષા

(૨૦) શુકનાસ કયા રાજાનો મંત્રી હતો ?
(A) દર્શક (B) આર્યક (C) તારાપીડ (D) શૂદ્રક

(૨૧) જાબાલિ ઋષિના પુત્રનું નામ શું હતું ?
(A) પ્રમતિ (B) હારિત (C) ઉપમન્યુ (D) મૃખિક

(૨૨) કાદંબરી કોની પ્રેમિકા હતી ?
(A) ચંદ્રાપીડ (B) કપિંજલ (C) પુંડરીક (D) વૈશમ્પાયન

(૨૩) કાદંબરી કથાનું મૂળકથાવસ્તુ શામાંથી લેવામાં આવ્યું છે ?
(A) અવંતિસુંદરીકથા (B) ગુણાઢ્યની બૃહત્કથા (C) ઉદયનકથા (D) મહાભારત

(૨૪) કોના દર્શનમાત્રથી ચંદ્રાપીડનો થાક ઊતરી ગયો ?
(A) પંપાસરોવર (B) મહાશ્વેતા (C) માનસરોવર (D) અચ્છોદસરોવર

(૨૫) બાણને કોના વર્ણન પરથી 'तुरङ्गबाण' ઉપનામ મળ્યું છે ?
(A) સરોવર (B) સમુદ્ર (C) ઇન્દ્રાયુધ (D) ગુફા

(૨૬) અગસ્ત્યનું બીજું નામ શું છે ?
(A) કલશયોનિ (B) વરુણ (C) વરાહ (D) અનંગ

(૨૭) ચંદ્રાપીડે ક્યા પર્વતની તળેટીમાં બાંધેલું મહાદેવનું મંદિર જોયું ?
(A) મેરુપર્વત (B) કૈલાસપર્વત (C) નિલગીરીપર્વત (D) ગોવર્ધનપર્વત

(૨૮) પાશુપતવ્રત કોણે ધારણ કર્યું હતું ?
(A) પાર્વતી (B) કાદંબરી (C) અરિષ્ટા (D) મહાશ્વેતા

(૨૯) ચંદ્રાપીડના ઘોડાનું નામ શું હતું ?
(A) ઇન્દ્રાયુધ (B) ઐરાવત (C) ચેતક (D) ઉચ્ચૈઃશ્રવા

(૩૦) 'જગતમાં પ્રાણીઓના જીવનમાં કલ્પનાતીત પ્રસંગો આવી પડે છે ' આવું કોણ વિચારે છે ?
(A) મહાશ્વેતા (B) પુંડરીક (C) ચંદ્રાપીડ (D) કપિંજલ

(૩૧) એક જ સ્થળના વસવાટમાં થોડોઘણો પણ સમય શું જન્માવે છે ?
(A) પરિચય (B) મિત્રતા (C) આત્મીયતા (D) લાગણી

(૩૨) 'अपनयतु नः कौतुकम् |' - આ વાક્ય કોણ કોને કહે છે ?
(A) ચંદ્રાપીડ – મહાશ્વેતા (B) મહાશ્વેતા - ચંદ્રાપીડ
(C) ચંદ્રાપીડ – કાદંબરી (D) મહાશ્વેતા – પુંડરીક

(૩૩) ક્યા દ્વંદ્વોની પ્રવૃત્તિ બળવાન હોય છે ?
(A) જન્મ – મૃત્યુ (B) રાત - દિવસ (C) સુખ - દુઃખ (D) કર્મ-અકર્મ

(૩૪) મહાશ્વેતાની દાસીનું નામ શું હતું ?
(A) મદનિકા (B) સુસંગતા (C) મધુકરિકા (D) તરલિકા

(૩૫) કાદંબરી કેવા પ્રકારનું ગદ્યકાવ્ય છે ?
(A) ખંડકથા (B) કથનિકા (C) આખ્યાયિકા (D) કથા

(૩૬) સ્વર્ગમાં નિવાસ કરતી અપ્સરાઓના કેટલા કુળ છે ?
(A) ૧૧ (B) ૧૪ (C) ૧૬ (D) ૨૨

(૩૭) અચ્છોદસરોવર કોણે ખોદાવ્યું હતું ?
(A) ચિત્રસેન (B) ઉગ્રસેન (C) ચંદ્રકેતુ (D) ચિત્રરથ

(૩૮) અરિષ્ટાનો કયો પુત્ર જગપ્રસિદ્ધ ગંધર્વ હતો ?
(A) હંસ (B) તુંબુરુ (C) અચ્યુત (D) કવિ

(૩૯) મહાશ્વેતા ચૈત્રમાસના દિવસોમાં પોતાની માતા સાથે ક્યાં સ્નાન કરવા માટે આવી ?
(A) સ્વર્ગગંગા (B) અચ્છોદસરોવર (C) ક્ષીરસાગર (D) યમુના

(૪૦) સૂર્ય ક્યારે પોતાના સુષુમ્ન નામના કિરણ દ્વારા ચંદ્રની બધી કલાનું પાન કરે છે ?
(A) પૂર્ણિમા (B) શુક્લપક્ષ (C) દિવસે (D) કૃષ્ણપક્ષ

(૪૧) હંસની પત્નીનું નામ જણાવો ?
(A) ચિત્રલેખા (B) મદયંતિકા (C) ગૌરી (D) મદનિકા

(૪૨) મહાશ્વેતા અનિમેષનયને લાંબા સમય સુધી કોને જોઇ રહી ?
(A) પુંડરીક (B) કપિંજલ (C) વનપ્રદેશ (D) સરોવર

(૪૩) 'अदूरकोपा हि मुनिजनप्रकृतिः |' આવો વિચાર કોના મનમાં ઉદભવ્યો ?
(A) ચંદ્રાપીડ (B) મહાશ્વેતા (C) પત્રલેખા (D) પાશુપત

(૪૪) સ્વર્ગગંગામાં દેવપૂજાનાં કમલોને ચૂંટવા ઉતરેલા શ્વેતકેતુને કોણે જોયા ?
(A) વિષ્ણુ (B) બ્રહ્મા (C) સરસ્વતી (D) લક્ષ્મી

(૪૫) પુંડરીકને પારિજાતમંજરી કોણે ભેટ આપી ?
(A) નંદનવનની દેવી (B) મહાશ્વેતા (C) કપિંજલ (D) શ્વેતકેતુ

(૪૬) ચિત્રરથની પુત્રીનું નામ શું હતું ?
(A) પત્રલેખા (B) કામંદકી (C) કાદંબરી (D) મદનિકા

(૪૭) પુંડરીકના પિતાનું નામ જણાવો ?
(A) જાતવેદસ (B) શ્વેતકેતુ (C) અર્થપતિ (D) અહિદત્ત

(૪૮) કપિંજલના મિત્રનું નામ શું હતું ?
(A) વૈશમ્પાયન (B) મનોરથ (C) વિશ્વરૂપ (D) પુંડરીક

(૪૯) निरूपकरको गुरुपदेशविवेकः | આ વાક્ય કોણ કોને કહે છે ?
(A) કપિંજલ - પુંડરીક (B) મહાશ્વેતા - ચંદ્રાપીડ
(C) પુંડરીક – કપિંજલ (D) શુકનાસ – ચંદ્રાપીડ

(૫૦) કોના સ્પર્શથી પુંડરીકના હાથમાંથી અક્ષમાળા સરકી ગઇ ?
(A) કપિંજલ (B) વનદેવતા (C) મહાશ્વેતા (D) મદયંતિકા